

GŁOS ŚW. FRANCISZKA

Dwumiesięcznik Parafialny



Architektura domowej świętości

Jak dom z Nazaretu uczy nas, że dawanie siebie w rodzinie jest najlepszą Ewangelią dla świata

KIEDY SŁOWO STAŁO SIĘ TARCZĄ

Jak Słowo Boże uciszyło radziecką maszynę wojenną

ŚW. FRANCISZEK Z ASYŻU

Odnaleźć Boga w prostocie i ciszy

RODZICE – PIERWSI ŚWIADKOWIE WIARY

Małe gesty, które uczą wiary i umacniają więzi

ODPORNOŚĆ NA WIDELCU

Szybki antyoksydacyjny smoothie bowl z owoców jagodowych



Oświadczenie Komisji Wychowania Katolickiego KEP w związku z ogłoszeniem podstawy programowej przedmiotu edukacja zdrowotna

Komisja Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski wyraża sprzeciw wobec sposobu wprowadzenia i określenia treści edukacji zdrowotnej i seksualnej w podstawie programowej edukacji zdrowotnej dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych określonych w Rozporządzeniach Ministra Edukacji z dnia 8 lipca 2026 roku (Dz. U. z dn. 17 lipca 2026 poz. 958 i Dz. U. z dn. 15 lipca 2026 poz. 947). Bardzo niepokojącym jest fakt, że przesłane w ramach konsultacji propozycje i uwagi ze strony Konferencji Episkopatu Polski nie zostały w nawet najmniejszym stopniu uwzględnione.

W ogłoszonej podstawie programowej jest z pewnością wiele dobrych treści służących ochronie zdrowia człowieka, **niemniej cała koncepcja wychowania seksualnego nie może być zaakceptowana**. Zostaje ona wyrwana z właściwego jej kontekstu małżeństwa i rodziny oraz zawężona do jej wymiaru zdrowotnego. Z tej racji samo wyłączenie kwestii edukacji seksualnej z obowiązkowych treści nauczania nie rozwiązuje problemu, natomiast pozostaje przesłanie, że rodzina nie jest najważniejszym kontekstem dla sfery seksualnej człowieka. Przywołana przez MEN w uzasadnieniu projektu rozporządzenia Ustawa o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (Dz. U. z 2022 r. poz. 1575) określa, że przy omawianiu tematyki życia seksualnego człowieka trzeba wskazywać na „wartość rodziny” i mówić o „życiu w fazie prenatalnej”. Tymczasem kwestia wartości rodziny nie jest podstawową zasadą organizacji całości treści w ramach tego przedmiotu. **Pominięto też całkowicie życie człowieka w jego fazie prenatalnej.**

Komisja Wychowania Katolickiego uważa, że edukacja zdrowotna i seksualna, z racji swojego wyjątkowego znaczenia, powinna być przedmiotem szerokiego dialogu pomiędzy wszystkimi podmiotami odpowiedzialnymi za edukację młodego człowieka.

bp Wojciech Osiał

episkopat.pl

KALENDARIUM WYDARZEŃ

WRZESIEŃ

2057 lat temu

2.09.31 r. p.n.e. – Bitwa morska pod Akcjum w wojnie domowej imperium rzymskiego. Wydarzenie to doprowadziło do powstania Cesarstwa Rzymskiego, którego kultura i prawo do dziś stanowią fundament cywilizacji Zachodu.

1404 lata temu

20.09.622 r. - Hidżra – ucieczka Mahometa z Mekki do Medyny. Oficjalny start kalendarza islamskiego – narodziny globalnej religii, która obecnie zrzesza blisko 2 miliardy ludzi.

471 lat temu

25.09.1555 r. – Pokój augsburski. Rozłam chrześcijaństwa zachodniego na katolicyzm i luteranizm, trwale wpływając na strukturę polityczną i wyznaniową Europy.

343 lata temu

11.09.1683 r Bitwa pod Wiedniem (Odsiecz Wiedeńska), w której wojska polskie pod wodzą króla Jana III Sobieskiego pokonały armię Imperium Osmańskiego.

204 lata temu

27.09.1822 odczytanie hieroglifów egipskich znajdujących się na kamieniu z Rosetty przez francuskiego lingwistę Jeana-François Champolliona. Przełom we współczesnej egiptologii.

87 lat temu

1.09.1939 r. – Atak Niemiec na Polskę i wybuch II wojny światowej. Ostrzał Westerplatte oraz bombardowanie Wielunia.
17.09.1939 r. - Agresja ZSRS na Polskę w oparciu o tajny protokół paktu Ribbentrop-Mołotow.

25 lat temu

11.09. 2001 r. – Zamachy terrorystyczne przeprowadzone przez Al-Kaidę na wieże World Trade Center i budynek Pentagonu w Stanach Zjednoczonych.

PAŹDZIERNIK

560 lat temu

19.10.1466 r. - II pokój toruński kończący zwycięską wojnę trzynastoletnią między Polską i Zakonem Krzyżackim. Polska odzyskała Pomorze Gdańskie i zyskała dostęp do Morza Bałtyckiego, co zapoczątkowało „złoty wiek” gospodarczy kraju.

534 lata temu

12.10.1492 r. - Odkrycie Ameryki: Krzysztof Kolumb dotarł do wysp Bahama.

405 lat temu

10.10.1621 r. – Koniec bitwy pod Chocimiem: Wojska polsko-litewskie i kozackie powstrzymały potężną armię sułtana Osmana II.

108 lat temu

7.10.1918 r. – Deklaracja Rady Regencyjnej: Ogłoszono Manifest proklamujący niepodległość Polski, co formalnie uruchomiło proces odbudowy państwowości po 123 latach rozbiorów.

64 lata temu

28.10.1962 r. – Koniec kryzysu kubańskiego: Przywódca ZSRS Nikita Chruszczow nakazał demontaż instalacji rakietowych na Kubie, co oddaliło widmo globalnej wojny nuklearnej między supermocarstwami.

48 lat temu

16.10.1978 r. – Wybór Karola Wojtyły na papieża co m.in. dało impuls do powstania „Solidarności” i przyspieszyło upadek komunizmu.

42 lata temu

19.10.1984 r. – Męczeńska śmierć ks. Jerzego Popiełuszki: Oficerowie komunistycznej SB uprowadzili i zamordowali legendarnego kapelana „Solidarności”. Tragedia ta wstrząsnęła polskim społeczeństwem, konsolidując opozycję antykomunistyczną i stając się symbolem walki o wolność i prawa człowieka.

KS. ANDRZEJ MICHALAK



Kochani, chcielibyśmy, abyście wszyscy poczuli się gospodarzami tych wydarzeń! Przede wszystkim, **zapraszamy tych, którzy może już dawno temu zgubili drogę do**

Zbliża się czas szczególnej łaski! Święty Franciszek przygotowuje nas do niego. On jest bardzo mocno, duchowo, obecny w naszej parafii. On wstawia się za nami i inspiruje, abyśmy razem z nim weszli w głębszą relację z naszym Panem i jednocześnie szukali tych, którzy zagubili drogę do Niego.

Święty Franciszku, nasz bracie,
ty, który osiemset lat temu
wyszedłeś na spotkanie siostrze
śmierci jako człowiek pełen pokoju,
wstawiaj się za nami u Pana...

Święty Franciszku, pomóż nam dobrze przeżyć czas naszych parafialnych Misji! Wasz ks. Andrzej †

Tel: 42 233 67 77

Pn. - Pt.: 9:00 do 10:30 i 16:00 do 17:00 • Sobota: 9:00 do 10:30

Zaślubieni VII / VIII 2026

Michał Perzyński i Justyna Badowska, Tomasz Skrzek i Joanna Maciejewska.

Ochrzczeni VII / VIII 2026

Jagoda Kalina Kozińska, , Lucyna Maria Skrzek, Nikodem Marek Nowak, Ignacy Sauter, Alicja Skorek, Julian Piotr Klimczak, Natasza Kamila Jaros, Martyna Dworak-Jerka, Borys Oskar Kulawiecki, Oliwier Tarnowski, Filip Latocha, Tymon Miłosz Jankowski, Zuzanna Laura Rechcińska.

Zmarli VII / VIII 2026

Marianna Fastyn, Bożena Wargowiak-Susik, Jerzy Piaskowski, Mariusz Kozik, Longina Rudzińska, Ryszard Maciaszczyk, Kamil Kieras, Maria Muszyńska, Sławomir Butlański, Andrzej Dziąg, Anna Rogalska, Adam Sobczyński, Janina Adamiak, Grażyna Jarczewska, Paweł Szewczyk, Jerzy Michniewski, Daniela Rejman, Krzysztof Szubski, Zofia Wszelaka, Henryk Malinowski, Grzegorz Kowalczyk, Jolanta Podlejska.

„Pochwalony bądź, Panie mój, przez naszą siostrę Śmierć cielesną,
której żaden człowiek żywy ująć nie może.

Biada tym, którzy umierają w grzechach śmiertelnych!
Błogosławieni ci, których śmierć zastanie w Twojej najświętszej
woli, albowiem śmierć druga nie wyrządzi im krzywdy.”

św. Franciszek z Asyżu

Twoja darowizna jest znakiem miłosiernej łaski Bożej



Dziękujemy wszystkim darczyńcom, którzy wspierają utrzymanie naszej parafii i świątyni. Zapewniamy o naszej pamięci w modlitwie o wszelkie łaski. Darowizny można wpłacać na konto parafialne w Banku Pekao: 25 1240 1545 1111 0010 2074 7364

Porządek Mszy Świętych

Pn. - Sb. 7:00 · 18:00
Niedziela i Święta 7:30 · 9:30 · 11:00 (dla dzieci) · 13:00
18:00 (od IX do VI) · 19:30 (VII i VIII)

Msza z relikwią Św. Franciszka

Czwartek o 18:00.

Adoracja Najświętszego Sakramentu

Pn. - Sb. od 8:00 do 18:00
Niedziela od 14:00 do 18:00

Nabożeństwo do Najświętszego Serca Jezusowego

W pierwsze piątki miesiąca o 17:45.

Nabożeństwo do Niepokalanego Serca Maryi

W pierwsze soboty miesiąca po mszy św. o godz. 7:00

Nabożeństwo do Matki Bożej Nieustającej Pomocy

Środa o 17:45.

Wypominki za zmarłych

Piątki o 17:15 (w okresie Wielkiego Postu modlitwa za zmarłych połączona z Drogą Krzyżową).

W intencji zmarłych

W ostatni piątek miesiąca o 18:00. Poleceni Bogu i za tych, którzy opuścili nas w ostatnim miesiącu.

GŁOS ŚW. FRANCISZKA

Dwumiesięcznik Parafialny

Redaktor naczelny i opiekun duchowy

Ks. Proboszcz Andrzej Michalak

Zespół redakcyjny

Maria Mazurkiewicz, Waldemar Thiele, Fernanda Nowakowski, Krzysztof Nowakowski, Agnieszka Grabarczyk-Maksym

Współautorzy tego wydania

Wojciech Antolik, ks. Adam Gontarz

Korekta

Maria Mazurkiewicz, Krzysztof Nowakowski, Agnieszka Grabarczyk-Maksym

Układ i projekt graficzny

Fernanda Nowakowski

Obrazy

flaticon.com, magnific.com, AI

Okladka

Generated with AI

Druk

Quick-Druk. Łąkowa 11, Łódź

Dystrybucja

Wydrukowane: w parafii

Cyfrowo: <https://bit.ly/GSFLodz>



Rzymskokatolicka Parafia Świętego Franciszka z Asyżu

Ul. Przyszkołe 2, 93-549. Łódź - Ruda

Tel. 42 233 67 77

franciszek.org.pl

franciszekld@toya.net.pl

 ParafiaSwFranciszka

DARMOWA DYSTRYBUCJA

WESPRZYJ NASZĄ
PUBLIKACJĘ!



Teksty można przysłać na
adres: marimaz@o2.pl

Redakcja zastrzega sobie
prawo do skracania i redagowa-
nia nadesłanych tekstów.

Udostępnij ten magazyn
swoim znajomym w
formacie cyfrowym!

Spraw, aby *Głos Św. Franciszka*
dotarł jak najdalej. Udostępnij link
<https://bit.ly/GSFLodz>
lub uzyskaj dostęp za pomocą
czytnika kodów QR



BOHATERSKA WIARA, CUDA I ŚWIĘTOŚĆ W OGNISKU DOMOWYM

Życie Ojca Pio było naznaczone cierpieniem przyjmowanym z miłością, nieustanną modlitwą oraz nadzwyczajnymi zjawiskami mistycznymi. 20 września 1918 roku, podczas modlitwy przed krucyfiksem w klasztorze w San Giovanni Rotondo, otrzymał stygmaty — widzialne rany Chrystusa na dłoniach, stopach i boku. Święty nosił te bolesne znaki przez dokładnie 50 lat, aż do swojej śmierci 23 września 1968 roku. Jednak prawdziwym cudem jego życia nie były jedynie te zewnętrzne znaki, ale bezgraniczne oddanie służbie kapłańskiej.

Przez dziesięciolecia klasztor w San Giovanni Rotondo stał się centrum duchowym dla milionów pielgrzymów. Ojciec Pio spędzał w konfesjonale nawet do 16 godzin dziennie, jednając ludzi z Bogiem w sakramencie pokuty. Posiadał dar czytania w ludzkich sercach i sumieniach, dar bilokacji oraz był narzędziem licznych uzdrowień fizycznych i duchowych. Troszcząc się nie tylko o dusze, ale i o ciała cierpiących, założył Dom Ulgi w Cierpieniu (Casa Sollievo della Sofferenza) — jeden z najnowocześniejszych i najbardziej humanitarnych szpitali we Włoszech. Święty Jan Paweł II kanonizował go w 2002 roku, ukazując go jako wzór łaski i miłosierdzia dla współczesnego świata.

NAUCZANIE OJCA PIO O RODZINIE I KATOLICKIM ŻYCIU DOMOWYM

Choć Ojciec Pio spędził większość życia w murach klasztornych i konfesjonale, otaczał rodziny niezwykłą ojcowską troską. W swoich licznych listach do dzieci duchowych podkreślał, że stan społeczeństwa i Kościoła zależy bezpośrednio od zdrowia duchowego ogniska domowego. Traktował rodzinę nie jako zwykłą instytucję ludzką, ale jako prawdziwe sanktuarium, w którym kształtuje się i przekazuje wiarę.

Według Ojca Pio katolickie życie domowe powinno opierać się na trzech głównych filarach:

Modlitwa różanocowa w domu: Ojciec Pio nazywał Różaniec „bronią” w walce duchowej i gorąco zachęcał rodziny, by modliły się nim wspólnie każdego dnia. Wskazywał, że codzienna modlitwa jest najskuteczniejszą tarczą chroniącą dom przed podziałami, zagubieniem i zagrożeniami współczesnego świata.

Cierpliwość, wyrozumiałość i przebaczenie: Święty przypominał w swoim kierownictwie duchowym, że codzienne życie małżeńskie wymaga cierpliwości. Nawoływał małżonków do znoszenia wzajemnych niedoskonałości z miłością, przypominając, że pokorne przebaczenie jest owocem dojrzałej wiary. Wskazywał, że chrześcijański dom winien być miejscem pokoju, gdzie urazy natychmiast

Dziedzictwo Świętego Pio z Pietrelciny

23 września



RODZINA, KTÓRA
MODLI SIĘ RAZEM,
POZOSTAJE RAZEM

ustępują miejsca miłosierdziu.

Przykład życia rodziców: Ojciec Pio uczył, że słowa pouczają, ale to osobisty przykład buduje wiarę u dzieci. Rodzice mają święty obowiązek wychowywania potomstwa przede wszystkim poprzez własne świadectwo — regularne korzystanie z sakramentów (ze szczególnym uwzględnieniem Spowiedzi i Eucharystii), skromność w codziennym życiu oraz czynną miłość wobec bliźnich.

Stygmatyk z San Giovanni Rotondo przypominał, że trudności finansowe, choroby i nieporozumienia nie powinny oddalać rodziny od Boga, lecz być przyjmowane jako krzyże, które dźwigane w zjednoczeniu z Chrystusem uświęcają domowników i prowadzą ich do życia wiecznego.

Zanurzenie w modlitwie o uzdrowienie – odwołującej się do wstawiennictwa św. Ojca Pio – wymaga właśnie takiej postawy ufności i dziecięcego oddania. Powierzając cierpienia ciała i duszy Najświętszej Krwi Chrystusa, rodzina katolicka uczy się żyć w stałym przekonaniu, że ostatnie słowo zawsze należy do Bożej miłości i miłosierdzia.

MODLITWA O UZDROWIENIE

Ojcze Niebieski, dziękuję Ci za to, że mnie kochasz. Dziękuję Ci za zesłanie Twojego Syna, Pana naszego Jezusa Chrystusa na świat, aby mnie zbawił i uwolnił.

Ufam w Twą moc i łaskę, która wspiera i leczy mnie. Kochający Ojcze, dotknij mnie teraz swoimi uzdrawiającymi dłońmi, bo wierzę, że jest Twoją wolą abym był zdrowy na ciele, umyśle, duszy i duchu.

Okryj mnie najszlachetniejszą krwią Twojego Syna, naszego Pana Jezusa Chrystusa od czubka mej głowy do podeszw moich stóp. Wyrzuć to, czego nie powinno być we mnie. Wylecz niezdrowe i nieprawidłowe komórki. Otwórz zablokowane tętnice i żyły oraz odbuduj i dopełnij wszelkie uszkodzenia.

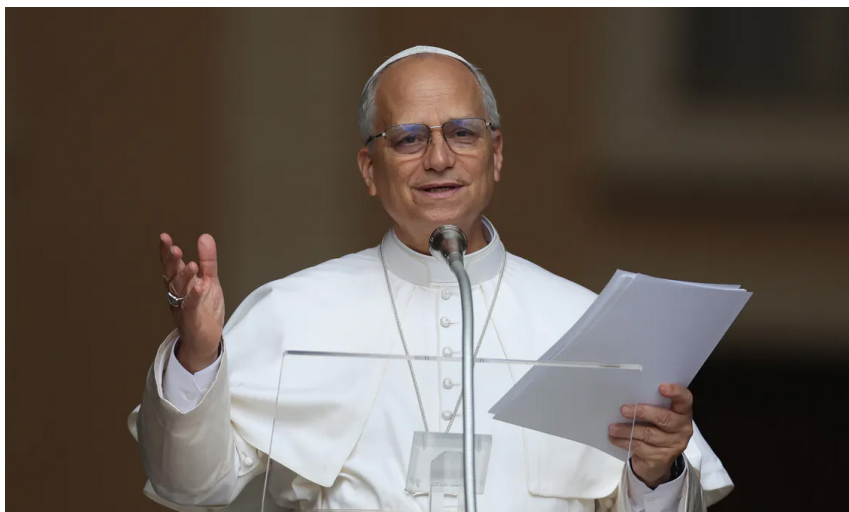
Usuń wszystkie stany zapalne i przejmij infekcje mocą najdroższej krwi Jezusa. Niech ogień Twojej uzdrawiającej miłości przejdzie przez całe moje ciało w celu uzdrowienia tak, aby funkcjonowało ono w sposób w jaki Ty je stworzyłeś. Dotknij też mego umysłu i moich emocji, nawet najgłębszych zakamarków mojego serca.

Napełnij mnie swoją obecnością, miłością, radością oraz pokojem i przyciągaj jeszcze bliżej do siebie w każdym momencie mojego życia. Ojcze, napełnij mnie Swoim Duchem Świętym i upoważnij do czynienia wszystkiego co się da, aby moje życie przynosiło chwałę i cześć Twemu świętemu imieniu. Proszę Cię o to w imię Pana Jezusa Chrystusa. Amen. ■

(tradycyjna modlitwa zanoszona za wstawiennictwem św. Ojca Pio)

Papież Leon XIV

Watykan wobec konfliktu izraelsko-palestyńskiego: dwa narody i dwa państwa



Zmieniali się papieże, zmieniała się sytuacja na Bliskim Wschodzie, jednak linia dyplomatyczna Stolicy Apostolskiej od dziesięcioleci pozostaje niezmienna: rozwiązanie dwupaństwowe to perspektywa pozwalająca zagwarantować sprawiedliwy i trwały pokój między Izraelem a Palestyńczykami. Ostatnio to historyczne stanowisko z mocą przypomniał Leon XIV, mimo zdecydowanego sprzeciwu rządu Izraela.

Papież wezwał do przyspieszenia działań, aby projekt, którego początki sięgają 1947 roku i przyjętego przez Zgromadzenie Ogólne ONZ planu podziału Palestyny na dwa państwa, mógł wreszcie zostać urzeczywistniony.

UGRUNTOWANA DOKTRYNA DYPLMATYCZNA

Od lat 80. rozwiązanie dwupaństwowe stało się jednym z głównych filarów watykańskiej dyplomacji wobec konfliktu izraelsko-palestyńskiego. Jest to stanowisko trwałe, konsekwentnie podtrzymywane przez kolejnych papieży.

Już w 1948 roku Pius XII apelował o ustanowienie w Ziemi Świętej takiego porządku, który zapewniłby bezpieczeństwo oraz warunki umożliwiające rozwój duchowy i materialny ludności. Paweł VI, pierwszy papież, który udał się do Ziemi Świętej w 1964 roku, mówił wprost o słusznych prawach narodu palestyńskiego. Apelował, aby Jerozolima – ze względu na swój wyjątkowy i święty charakter – została uznana za miasto otwarte, wolne od działań wojskowych i chronione przed skutkami wojny. Decydujący impuls nadał tej kwestii Jan Paweł II. Z mocą upominał się o prawo Palestyńczyków do własnej ojczyzny, a jednocześnie przypominał o prawie Izraela do życia w bezpieczeństwie. Benedykt XVI podkreślał, że formuła „dwóch państw” nie jest utopią, lecz warunkiem przerwania spirali przemocy i zapewnienia regionowi przyszłości. Za pontyfikatu Franciszka zaangażowanie Stolicy Apostolskiej nabrało jeszcze bardziej międzynarodowego i formalnego charakteru. Towarzyszyły mu konkretne działania dyplomatyczne, w tym podpisanie w 2015 roku porozumienia między Stolicą Apostolską a Państwem Palestyna.

Dziedzictwo to przejął Leon XIV. Droga do pokoju wydaje się coraz trudniejsza. Jednak polityczny impas oraz tragedia humanitarna nie podważają zasadności rozwiązania dwupaństwowego. Przeciwnie – pokazują, jak pilna jest jego realizacja. Właśnie do tego wezwał Leon XIV, przypominając o odpowiedzialności wspólnoty międzynarodowej.

Apel Papieża Leona XIV wygłoszony podczas modlitwy Anioł Pański 16 sierpnia w Castel Gandolfo, wyraża niezmiennie od lat stanowisko Stolicy Apostolskiej: rozwiązanie dwupaństwowe jest drogą do sprawiedliwego i trwałego pokoju między Izraelem a Palestyńczykami.

vaticannews.va/pl. Tekst skrócony.

Kardynał Konrad Krajewski

Bóg dał zwycięstwo, a mieszkańcy miasta dotrzymali słowa

106 ROCZNICA CUDU NAD WIŚLĄ

– Czy dziękuję Bogu za dar życia? Za zdolności? Czy dziękuję Bogu, że jestem Polakiem? Czy dziękuję Mu za moją ojczyznę Polskę? Za pracę, za dom. Za przyjaciół. Za męża, za żonę, za dzieci – pytał w homilii 15 sierpnia kard. Konrad Krajewski.

Kardynał przypomniał, że Maryja w Magnificat przechodzi od osobistego doświadczenia działania Boga do uwielbienia Go za historię całego narodu. – Ona jest córką swojego narodu. Ona zna historię swojego narodu. Ona wie, ile razy Bóg interweniował, by ten naród mógł przetrwać. – zauważył.

Szczególne miejsce w homilii zajęła historia samej Łodzi. Kard. Krajewski przypomniał wydarzenia z 1920 roku. Polska, która zaledwie dwa lata wcześniej odzyskała niepodległość, stanęła wobec potężnego zagrożenia ze strony Armii Czerwonej. Mieszkańcy Łodzi, w obliczu zagrożenia bolszewickiego, złożyli na ówczesnym Placu Wolności ślub, że jeśli Polska zwycięży, wzniosą Bogu świątynię jako wotum wdzięczności.

Ślub został spełniony. Bóg dał zwycięstwo, a mieszkańcy miasta dotrzymali słowa. Po zwycięstwie rozpoczęto budowę kościoła Matki Boskiej Zwycięskiej, który do dziś jest jednym z ważnych znaków pamięci o wydarzeniach 1920 roku. – To kościół Matki Boskiej Zwycięskiej, który jest pomnikiem, który jest uwielbieniem, który jest hymnem Magnificat.

Zwycięstwo z 15 sierpnia 1920 roku stało się jednym z najważniejszych momentów w historii odrodzonej Rzeczypospolitej. Kilka lat później rocznica bitwy została ustanowiona świętem państwowym i Dniem Żołnierza Polskiego. – Właśnie na upamiętnienie tego wielkiego wydarzenia z 15 sierpnia 1920 roku Marszałek Józef Piłsudski kilka lat później ogłosił rocznicę Cudu nad Wisłą Świętem Państwowym i Dniem Żołnierza Polskiego – przypomniał kard. Krajewski.

Dlatego, jak zaznaczył, warto zatrzymać się w codziennym zabieganiu i osobście stanąć przed Bogiem. – Może warto przyjść do tej naszej pięknej katedry, do jakiegokolwiek innego kościoła w ciągu tygodnia, kiedy nie ma nikogo. Uklęknąć i przed Panem Bogiem wyznać Mu, za co Mu dziękuję – zachęcał kardynał.

archidiecezja.lodz.pl. Tekst skrócony.

Kiedy Słowo stało się tarczą: technologiczny cud nad Wisłą

Jak Słowo Boże uciszyło radziecką maszynę wojenną w Bitwie Warszawskiej 1920 roku

WOJCIECH ANTOLIK



Bitwa Warszawska 1920 roku przeszła do legendy jako „Cud nad Wisłą” ze względu na niezwykle szybki obrót okoliczności, determinację obrońców oraz głębokie tło duchowe. Jednak ten historyczny triumf miał także drugi, ściśle technologiczny wymiar, w którym geniusz ludzkiego umysłu zatańczył ramię w ramię z mistyczną symboliką. Kluczem do zatrzymania bolszewickiej nawałnicy okazało się unikalne połączenie pracy polskiego radiowysłuchu, złamania sowieckich szyfrów oraz... nieprzerwanego nadawania wersetów biblijnych w eter.

Fundamentem militarnego sukcesu była genialna praca Biura Szyfrów Oddziału II Sztabu Generalnego pod kierunkiem por. Jana Kowalewskiego. Polscy kryptoanalitycy i wybitni matematycy zdołali złamać bolszewickie klucze kodowe. Dzięki temu Naczelne Dowództwo Wojska Polskiego czytało rozkazy Michaiła Tuchaczewskiego niemal w tym samym momencie, w którym trafiały one do sowieckich dowódców polowych. Ta absolutna przewaga informacyjna pozwoliła marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu precyzyjnie zaplanować brawurowe kontruderzenie znad Wieprza, uderzające prosto w odsoniętą lukę w radzieckich liniach.

Samo czytanie depech wroga jednak nie wystarczało – należało odciąć go od możliwości reorganizacji. Gdy 15 sierpnia 1920 roku Czerwone pułki parły na zachód, polscy ułani zniszczyli radiostację sowieckiej 4. Armii w Ciechanowie. W tym samym momencie w sztabie Tuchaczewskiego w Mińsku próbowano za wszelką cenę przekazać nowe rozkazy ratunkowe za pomocą jedynego zapasowego nadajnika.

Polacy zareagowali natychmiast: Warszawska radiostacja wojskowa na Cytadeli została przestrojona dokładnie na częstotliwość operacyjną Rosjan. Rozpoczęto zagłuszanie

radzieckich komunikatów. Ponieważ do skutecznego paraliżu potrzebny był ciągły, nieprzerwany tekst, polscy radiotelegrafici przynieśli jedyną obszerną księgę, jaka była pod ręką – Biblię.

Przez blisko dwie doby, pracując na trzy zmiany, polscy operatorzy bez przerwy stukali alfabetem Morse'a kolejne rozdziały Pisma Świętego. W eter płynęły m.in. potężne słowa z Ewangelii według św. Jana: „Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, a Bogiem było Słowo”. Skutki operacji były spektakularne. Ta niezwykle akcja wywiadowczo-techniczna przyniosła natychmiastowe rezultaty na mapie wojennej. Pozbawiona łączności ze swoim dowództwem radziecka 4. Armia poruszała się na oślep, kontynuując marsz na Toruń i kompletnie nie wiedząc, że pod Warszawą waży się losy całej kampanii. Odcięcie sowieckiej łączności stworzyło idealne warunki dla wojsk gen. Władysława Sikorskiego i grupy uderzeniowej Piłsudskiego do ostatecznego rozbicia nacierających komunistów.

W ten sposób Biblia odegrała w Bitwie Warszawskiej podwójną rolę. Była nie tylko pokrzepieniem dla serc walczących na froncie żołnierzy, ale też dosłowną, radiową tarczą chroniącą stolicę przed naporem agresora. „Cud nad Wisłą” zyskał dzięki temu wymiar genialnego, prekursorskiego sukcesu wojny informacyjnej, w której brutalna, ateistyczna maszyna wojenna została sparaliżowana i pokonana przez Słowo.

„Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga a Bogiem było Słowo...”

Architektura domowej świętości

Jak dom z Nazaretu uczy nas, że dawanie siebie w rodzinie jest najlepszą Ewangelią dla świata

MARIA MAZURKIEWICZ



Rodzice Jezusa każdego roku pielgrzymowali do Jerozolimy na święto Paschy, jako pobożna rodzina wypełniali wszelkie obowiązki wyznaczone przez Prawo. „Tora nakazywała, żeby każdy Izraelita na trzy wielkie święta – Paschy, Tygodni (Pięćdziesiątnicy) i Namiotów – przychodził do świątyni (...). Dla chłopców obowiązek ten zaczynał się od ukończenia trzynastego roku życia. Jednocześnie jednak mieli się stopniowo przyzwyczajać do wypełnienia nakazów. Mogła temu służyć pielgrzymka odbywana już w wieku dwunastu lat. Obecność Maryi i Jezusa w pielgrzymce (...) poświadcza więc pobożność rodziny Jezusa”. (BENEDYKT XVI, Jezus z Nazaretu. Dzieciństwo)

To właśnie Maryja i Józef uczyli Jezusa modlitw i prawa Mojżeszowego, prowadzili do synagogi. O życiu Jezusa w Nazarecie wiemy niewiele, resztę nadbudowuje nasza wiedza o tradycji Narodu Wybranego, jego prawach, nakazach, zwyczajach, i nasza wyobraźnia. Możemy jednak niemal z pewnością stwierdzić, że dorastający Jezus bardzo wiele nauczył się od Maryi i Józefa. Uczył się tego, co Mu przekazywali, ale również tego, co sam zaobserwował. Z pewnością naśladował gesty, zachowania, słowa Józefa i Maryi. Ukształtowali w Nim wrażliwość na piękno, poczucie humoru, umiejętność odpowiedniego zachowania się wobec innych osób.

Jako rodzice jesteśmy pierwszymi nauczycielami naszych dzieci, zarówno w przestrzeni życia religijnego, jak i w relacji do Boga, ale także w zakresie wartości, umiejętności społecznych, wrażliwości na drugiego człowieka. Dzieci uczą się w znacznej mierze przez naśladowanie, przyglądając się zachowaniu najbliższych. Warto zatem zastanowić się, czego uczymy nasze dzieci, jakie postawy w nich kształtujemy.

KOCHAĆ, CZYLI MIEĆ CZAS

Jezus, chociaż był otoczony tłumem, nauczał, uzdrawiał,

wypełniał swoją misję, miał czas dla dzieci, chorych, cierpiących, wykluczonych. Będąc w tłumie osób, Jezus znajdował czas na samotną modlitwę (zob. Mk 1, 35), na spotkania z uczniami (zob. wyznanie Piotra, Mt 16, 13-20), na rozmowę z pojedynczą osobą, która właśnie tego potrzebowała (zob. rozmowa z Samarytanką, J 4, 1-42), na dostrzeżenie konkretnej osoby w tłumie osób (zob. Zacheusz, Łk 19, 1-10).

Jezus jest Miłością, a zatem ma czas. Prymas Kardynał Wyszyński powiedział: „Ludzie mówią: czas to pieniądz, a ja wam mówię: czas to miłość!”. Zadaniem ucznia Jezusa jest kochać na wzór Mistrza, a kochać to znaczy mieć czas dla drugiego. To mieć czas dla współmałżonka, dzieci, rodziców. To dostrzegać osobę potrzebującą w swoim otoczeniu, zauważyć ją, zamienić zdanie. Kochać to być wrażliwym na drugiego człowieka. Kochać to mieć czas dla Pana Boga, przeznaczyć czas na intymne przebywanie z Panem, aby uczyć się, jak kochać na Jego wzór.

Warto zadać sobie pytanie o mój czas dla rodziny, o moją „ilość miłości” daną rodzinie, o jakość tego czasu. Czy jest go dużo czy nie ma go wcale? Czy wypełniam go rzeczywistym spotkaniem czy „zagłuszam” swoją obecność w rodzinie oglądaniem telewizji, filmami, pracami domowymi, rzeczami, które „trzeba zrobić”, aż w końcu brakuje czasu na prawdziwe bycie razem, rozmowę, proste przebywanie z drugim.

FORMACJA W RODZINIE

Rodzina jest pierwszą szkołą nie tylko w zakresie nauki podstawowych czynności życiowych, ale także w obszarze duchowym. Rodzice poświęcają dużo czasu, aby uczyć swoje dziecko kolejnych umiejętności, zgodnych z jego rozwojem psychofizycznym, ciesząc się z postępów w nauce swojego potomstwa.



Równie ważna jest przestrzeń jego rozwoju duchowego. A zatem niezbędna jest również formacja duchowa dziecka do budowania żywej relacji z Panem Bogiem. Dokonuje się ona w naturalny sposób poprzez formację i życie wiarą całej rodziny.



Formacja chrześcijańska jest wielowymiarowa i obejmuje różne sfery życia człowieka, takie jak:

- ♦ intelektualne poznawanie Pana Boga i religii dzięki lekturze Pisma Świętego,
- ♦ zapoznanie się z nauczaniem Kościoła przez czytanie dokumentów Kościoła, katechizmu, lektury religijnej, zapoznanie się z tradycją religijną i historią Kościoła, a także dyskusje i rozmowy na tematy religijne, katechezę rodzinną, parafialną i szkolną;
- ♦ formacja duchowa dokonująca się przez modlitwę, systematyczne uczestnictwo w sakramentach – szczególnie w Eucharystii, sakramencie pokuty; przez rekolekcje, kierownictwo duchowe;
- ♦ formacja apostołska, która motywuje do dawania świadectwa o Panu Bogu i Jego działaniu w życiu człowieka;
- ♦ formacja ludzka, która jest rozwojem moralnym i wrażliwością na potrzeby drugiego człowieka.

Każdy z nas jest odpowiedzialny za taką formację w stosunku do samego siebie, swoich dzieci i najbliższych.

IDŹCIE NA CAŁY ŚWIAT – GŁOŚCIE EWANGELIĘ WSZELKIEMU STWORZENIU

Słowa zamieszczone we wstępie: „Idźcie na cały świat i głoście Ewangelię” (Mk 16,15), są ostatnimi słowami skierowanymi przez Jezusa do uczniów, a jednocześnie pierwszym i najważniejszym zadaniem każdego ochrzczonego.

Czym jest Ewangelia? W języku greckim terminem ewangelia (gr. euangelion) posługiwano się na oznaczenie radosnej nowiny o dobrych wydarzeniach; oznaczało to również nagrodę za dobrą nowinę. W Nowym Testamencie słowa tego używano na określenie radosnego zwiastowania, czyli nadejścia zbawienia dokonanego przez Boga w Jezusie Chrystusie.

Co to oznacza w praktyce? Papież Franciszek w takich słowach zwrócił się do młodzieży zgromadzonej w Asyżu:

„Bóg jest większy niż zło. Bóg jest nieskończoną miłością, miłosierdziem bez granic, a ta Miłość zwyciężyła zło u jego korzenia w śmierci i zmartwychwstaniu Chrystusa. Taka jest Ewangelia, Dobra Nowina: miłość Boża zwyciężyła! Chrystus umarł na krzyżu za nasze grzechy i zmartwychwstał. Z Nim możemy walczyć ze złem i przezwyciężać je każdego dnia”. Głoszenie Ewangelii ma zatem podwójny wymiar: wzbudzanie wiary w Bożą miłość oraz przemiana świata.

W jaki sposób głosić Ewangelię w swoim środowisku? Podpowiedź daje nam także w tym przypadku papież Franciszek: „Czy wiecie, co powiedział (świątę) Franciszek pewnego razu swoim braciom? »Zawsze głoście Ewangelię, a gdyby okazało się to konieczne, także słowami!«. Jak to? Czy można głosić Ewangelię bez słów? Tak! Za pomocą świadectwa! Najpierw jest świadectwo, a potem słowa! Tak, świadectwo!”.

Głosić Ewangelię całemu stworzeniu to pokazywać swoją postawą, że miłość jest silniejsza niż zło, niż grzech. To obudzić w sobie zdolność przebaczenia, stawania w obronie słabszych i pokrzywdzonych, prześladowanych i wykluczonych. To wyciągać rękę do samotnych, w kryzysie psychicznym, pogubionych w swoim życiu. To głosić, że dla Pana Boga każdy człowiek jest ważny, że Pan Bóg szuka każdego człowieka, bo każdego odkupił swoją krwią na krzyżu.

DUCH ŚWIĘTY TOWARZYSZY NAM W DRODZE

Po zmartwychwstaniu Jezus ukazując się swoim uczniom wypowiedział takie słowa: „»Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam«. Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: »Weźmijcie Ducha Świętego!«” (J 20, 21-22). Trzecia Osoba Trójcy Świętej towarzyszy nam przez całe życie w naszej codzienności. Można się jednak zastanawiać kim, jest Duch Święty i jak działa. Oto kilka przykładów, które odnajdujemy w Piśmie Świętym:

- ♦ poucza i przypomina o wszystkim, co powiedział Pan Jezus (J 14, 26-27);
- ♦ pomaga nam się modlić (Rz 8, 26);
- ♦ pociesza nas i broni (J 15, 26; 16, 7);
- ♦ pozwala zobaczyć swoje grzechy (J 16, 8);
- ♦ doprowadza do całej prawdy (J 16, 13);
- ♦ daje mądrość i odwagę w głoszeniu o Chrystusie (Dz 4, 8);
- ♦ daje różne powołania (1 Kor 12);
- ♦ umacnia wiarę, nadzieję i miłość (1 Kor 13);
- ♦ pomaga nam w odpowiedni sposób czcić Pana Boga (J 4, 23-24)1;
- ♦ udziela nam swoich charyzmatów (1 Kor 12, 8-11).

Duch Święty buduje i prowadzi Kościół przez kolejne wieki. Powołuje ludzi do pełnienia konkretnych zadań we wspólnocie Kościoła i obdarza ich potrzebnymi łaskami. Prowadzi nas do coraz głębszej wspólnoty z Bogiem. Duch Święty powołał także każdego z nas, pozwala nam coraz głębiej poznać Pana Boga, umacnia nas przez sakramenty i posyła do ludzi, których spotykamy każdego dnia. Od momentu chrztu i bierzmowania Duch Święty chce posłużyć się właśnie nami, aby Kościół mógł się dalej rozwijać, aby się umacniał, a Dobra Nowina o zbawieniu mogła być przekazywana kolejnym pokoleniom.

UCZEŃ BIERZE ODPOWIEDZIALNOŚĆ ZA ZBAWIENIE NAJBLIŻSZYCH

Pierwszą szkołą formacji religijnej jest rodzina. Rodzina jest również pierwszą wspólnotą ewangelizacyjną i misyjną. W pierwszej kolejności obowiązek ewangelizacji dotyczy rodziny wewnętrznie, to znaczy: małżonków między sobą, następnie dzieci i kolejnych członków rodziny oraz całego otoczenia, w którym żyją.

Trafnie opisał to papież Paweł VI w adhortacji na temat ewangelizacji. Czytamy tam między innymi: „Dlatego w łonie rodziny (...) wszyscy członkowie jej ewangelizują, a także podlegają ewangelizacji. Rodzice nie tylko dzielą się z dziećmi Ewangelią, ale mogą od nich odebrać tę Ewangelię wyrażoną głęboko życiem. Rodzina staje się głosicielką Ewangelii dla wielu rodzin oraz dla otoczenia, w którym żyje”.

Zadaniem rodziny chrześcijańskiej jest zatem przyjmowanie i głoszenie Słowa Bożego.

♦ Dokonuje się to przez wspólne rozważanie Słowa Bożego i dzielenie się nim w rodzinie. Rodzina chrześcijańska jest również świadkiem paschalnego przymierza ze swoim Kościołem. Daje temu wyraz poprzez radość gestów miłości oraz pewność nadziei i zaufania Panu Bogu.

♦ Rodzina podejmuje także zadanie misyjne we wspólnocie Kościoła. Wiąże się ono z obowiązkiem szerzenia wiary i jej obronę. „Pewna forma działalności misyjnej może być rozwijana już wewnątrz rodziny. Ma to miejsce wtedy, gdy któryś z jej członków nie wierzy lub nie praktykuje konsekwentnie. W tym przypadku inni członkowie rodziny winni dać mu żywe świadectwo ich wiary, które by go pobudziło i podtrzymało na drodze ku pełnemu przyłgnięciu do Chrystusa Zbawiciela”.

♦ Działalność misyjna rodziny jest również skierowana do innych ludzi, którzy

stoją daleko od Chrystusa i Kościoła, w tym przypadku „przykład wiary” rodziny chrześcijańskiej powinien być inspiracją dla innych rodzin (JAN PAWEŁ II, Familiaris consortio).

POŚLANI DO TYCH, KTÓRZY SIĘ ŹLE MAJĄ

Podstawowym zadaniem chrześcijanina jest budowanie „cywilizacji miłości”. Jak czytamy w Księdze Izajasza, jesteśmy posłani, aby głosić Dobrą Nowinę o miłości Boga do każdego człowieka. Pan Jezus w sposób szczególny zwracał uwagę na osoby, które „źle się miały”: na chorych (np. uzdrowienie paralityka, Łk 5, 17-26), wykluczonych (np. spotkanie z samarytanką, J 4, 1-26, spotkania z celnikami i grzesznikami, Mt 9,9-13), zniewolonych wewnątrz i grzesznych (np. kobieta cudzołożna, J 8, 1-11; nawrócona grzesznica, Łk 7, 36-50). Przesłaniem dla wierzących są słowa Jezusa: „Nie potrzebuję lekarza zdrowi, lecz ci, którzy się źle mają. Idźcie i starajcie się zrozumieć, co znaczy: Chcę raczej miłosierdzia niż ofiary. Bo nie przyszedłem powołać sprawiedliwych, ale grzeszników” (Mt 9, 12-13).

Uczeń Jezusa jest posłany do tych, „którzy się źle mają”, aby wśród nich spełniać uczynki miłosierdzia, aby zanieść im Dobrą Nowinę o Bożej miłości. Są to zarówno osoby chorujące czasowo lub przewlekle, w podeszłym wieku, jak i cierpiące na różne dolegliwości psychiczne, duchowe; osoby osamotnione, zmagające się z depresją, odrzucone przez najbliższe otoczenie, ludzie z problemami w nawiązywaniu relacji, zniewoleni i uzależnieni, także od mass-mediów.

Uczeń Jezusa jest posłany do tych, których wiara już osłabła lub całkowicie wygasła. Zadana jest nam każda osoba z naszego otoczenia, którą spotykamy na naszej drodze życia. Jesteśmy wezwani, aby podchodzić do każdego z zaciekawieniem, aby widząc inność drugiego, wzajemnie się ubogacać i wspierać. Zaciekawienie drugim człowiekiem jest otwartością na wysłuchanie historii jego życia, gotowością do podania pomocnej dłoni. To spotkanie, w którym nie ma oceniania, złości, osądzania i wydawania wyroków, to spotkanie przepełnione Bożą miłością i delikatnością. ■

www.archidiecezja.wroc.pl

Premiera filmu

Egzamin '84

Prawdziwa historia młodych ludzi, którzy przeciwstawili się reżimowi komunistycznemu i zaryzykowali własną przyszłość, by bronić krzyża i swojej wiary

W kinach w całej Polsce zadebiutuje film fabularny „Egzamin '84” (realizowany wcześniej jako „Znak sprzeciwu”), stanowiący największą produkcję Stowarzyszenia Rafael. Obraz, powstały dzięki wsparciu tysięcy darczyńców, przedstawia prawdziwą historię z jesieni 1984 roku. Uczniowie Zespołu Szkół Zawodowych we Włoszczowie podjęli wówczas strajk okupacyjny w obronie krzyża usuniętych z klas, ryzykując swoją edukacją i przyszłością.

Za obronę wartości młodzież zapłaciła wysoką cenę – m.in. brakiem matury, świadectwami z nagannym sprawowaniem i zamkniętą drogą na studia. Jedna z uczestniczek protestu, Alicja Groszek, po latach podkreśla jednak, że postąpiłaby tak samo. Twórcy i aktorzy (m.in. Sebastian Fabijański oraz reżyser Mateusz Olszewski) zaznaczają, że to uniwersalna opowieść o odwadze, przyjaźni i wierności przekonaniom. W obsadzie znaleźli się również Sara Lityńska, Rafał Zawierucha i Mirosław Zbrojewicz.

Ten przejmujący obraz to nie tylko lekcja historii, ale przede wszystkim żywe świadectwo wiary, które potrafi poruszyć serca kolejnych pokoleń. Zachęcamy do wspólnego wyjścia do kin – to doskonała okazja, by rodzice wraz z dziećmi oraz młodzież mogli porozmawiać o tym, co w życiu najważniejsze, i czerpać inspirację z postawy bohaterów z 1984 roku. Serdecznie zapraszamy do wsparcia i promowania tej wyjątkowej, katolickiej produkcji oraz do liczного udziału w seansach w gronie najbliższych! ■



Św. Franciszek z Asyżu

Tajemnica franciszkańskiej modlitwy polega na odnajdywaniu Boga w prostocie i ciszy

KS. ADAM GONTARZ

Dzisiaj przyjrzymy się modlitwie patrona naszej parafii, św. Franciszka z Asyżu (1181/2 – 1226). Św. Franciszek nie był teoretykiem, nie napisał żadnego traktatu o modlitwie, ale jego życie promieniowało obecnością Boga. I choć był bardzo skryty i nigdy nie ujawniał tego, co dzieje się między nim a Bogiem na modlitwie to jednak ci, którzy go znali osobiście, przekazali nam kilka niezwykłych świadectw o jego modlitwie. Oto jedno z nich, spisane przez biografa świętego, Tomasza z Celano:

„Gdy [Franciszek] powracał z prywatnej modlitwy, która przemieniała go prawie w innego człowieka, jak najbardziej starał się być zwyczajny, jak inni, ażeby przypadkiem przez rozgorzały wygląd nie strwonić złota łaski, jaką był uzyskał. Często też tak mówił do swoich przyjaciół: „Kiedy sługa Boży na modlitwie dozna jakiejś nowej pociechy, skutkiem nawiedzenia przez Pana, wtedy zanim zakończy modlitwę winien wnieść swe oczy ku niebu i ze złożonymi rękami powiedzieć Panu: „Panie, tę pociechę i słodycz zesłałeś z nieba mnie niegodnemu grzesznikowi. Ja odsyłam Ci ją, abyś mi ją zachował, gdyż ja jestem rabusiem Twego skarbu.” A także: „Panie zabierz ode mnie Twe dobro na tym świecie i zachowaj mi je na życie przyszłe.” Tak właśnie winien zrobić.

A gdy odejdzie z modlitwy, niech się tak okazuje innym ludziom, biednym i grzesznym, jakby nie otrzymał był żadnej nowej łaski.” Mawiał bowiem: „Zdarza się stracić rzecz bezcenną za marną zapłatę, a tego to był ję dał [Boga], łatwo spowodować do niedawania już więcej.”

Wreszcie miał zwyczaj tak ukradkiem i delikatnie wstać od modlitwy, iżby żaden z towarzyszy nie zauważył, czy on wstał, czy się modli. Natomiast wieczorem, gdy kładł się do łóżka, robił hałas i niemal zgiełk, żeby wszyscy zauważyli, że kładzie się na spoczynek.” (Tomasz z Celano, Życiorys drugi św. Franciszka z Asyżu, rozdział 65).



Antonio del Castillo y Saavedra: Modlący się św. Franciszek - 1660

Czego uczy nas św. Franciszek? Przede wszystkim tego, by nie modlić się na pokaz. Franciszek ukrywał swoją modlitwę przed wzrokiem ludzi. Nie chciał też uchodzić w oczach innych za człowieka rozmodlonego i uduchowionego by nie dawać innym powodu do podziwiania go. Po drugie Franciszek uczy nas ubóstwa duchowego na modlitwie, to znaczy byśmy nie uważali Bożych darów, udzielanych nam na modlitwie za swoją własność. Nie chciał być „rabusiem” łask Bożych. Ta pokora paradoksalnie jeszcze bardziej skłaniała serce Boga do udzielania się Franciszkowi na modlitwie. †

Módl się z nami w tych intencjach

Papieskiej Światowej Sieci Modlitwy

O oszczędne gospodarowanie wodą

Módlmy się o sprawiedliwe i oszczędne gospodarowanie niezbędną do życia wodą i by wszyscy mieli do niej łatwy dostęp.

Krucjata Modlitwy Intencji Ojczyzny i Kościoła

O ochronę dzieci i młodzieży przed bezkrytycznym i nadmiernym korzystaniem z zasobów cyberprzestrzeni, co może być zgubne dla ich psychiki i wpajać im obce Ewangelii ideologie.

Rycerstwo Niepokalanej

Oddani w postawie otwartych drzwi.

Gościnni wraz z Niepokalaną.

Aby nasze wspólnoty kościelne, dzięki własnej drodze wiary, stawały się coraz bardziej otwarte na osoby "niepraktykujące".

Misja Rycerstwa Niepokalanej w Kościele.

Zobowiązani do zwiastowania Ewangelii.

Abyśmy czerpali pełną radość z obowiązku uczestnictwa w misji Kościoła, polegającej na głoszeniu wszystkim narodom Ewangelii Chrystusa, jedynego Zbawiciela człowieka.

Aby misjonarki i misjonarze mieli dużo sił i zdrowia do głoszenia Ewangelii w każdym zakątku świata.

Za duszpasterstwo zdrowia psychicznego

Módlmy się, aby wsparcie duszpasterskie osób z zaburzeniami psychicznymi pomogło im zbliżyć się do Kościoła i pokonać napiętnowanie społeczne lub dyskryminację.

W intencji wspólnoty parafialnej o ożywienie wiary w dzieciach, młodzieży, osobach dorosłych, starszych i samotnych.

Członkowie krucjaty modlą się nieustannie różańcem w wyznaczonych godzinach 19. dnia każdego miesiąca.

Członkowie Kół Różańcowych odmawiają codziennie jedną wyznaczoną dziesiątkę różańca.

Wrzesień

Październik

Z naszej parafii

WRZESIEŃ

1 Wt	NM Królowej Pokoju, Bł. Bronisławy, dziewicy, Praojca Jozuego, Gedeona sędziego Izraela, Rut; 87. rocznica napaści Niemiec na Polskę i wybuchu II wojny światowej. Rozpoczynamy nowy rok szkolny i katechetyczny. Obrzęd błogosławieństwa dzieci rozpoczynających nowy rok szkolny i katechetyczny.
2 Śr	Św. Beatrycze z Silvy dziewicy
3 Cz W	Św. Grzegorza Wielkiego, papieża i doktora Kościoła. Imieniny obchodzi nasz organista Szymon Holdtz. I czwartek miesiąca.
4 Pt w	Błogosławionych dziewic i męczennic Marii Stelli i Towarzyszek z Nowogródka, Mojżesza proroka i Prawodawcy; NMP Matki Pocieszenia I piątek miesiąca.
5 So w	Św. Teresy z Kalkuty, dziewicy i męczennicy. I sobota miesiąca.
6 N	23 NIEDZIELA ZWYKŁA Niedziela miesięcznej adoracji. NS; Bł. Michała Czartoryskiego prezbitera i męczennika błogosławionego z grona 108 polskich męczenników II wojny światowej.
7 Pn w	Św. Melchiora Grodzieckiego, prezbitera i męczennika, bł. Ignacego Kłopotowskiego, prezbitera
8 Wt Ś	NARODZENIE NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY Obrzęd błogosławieństwa ziarna siewnego i nasion. Bł. Adama Bargielskiego prezbitera i męczennika i Bł. Władysława Błazińskiego, prezbitera i męczennika błogosławionych z grona 108 polskich męczenników II wojny światowej. Międzynarodowy Dzień Walki z Analfabetyzmem
9 Śr w	Św. Piotra Klawera, prezbitera bł. Anieli Salawy
10 Cz	Św. Mikołaja z Tolentino. prezbitera
11 Pt	Św. Jana Gabriela Perboyre prezbitera i męczennika
12 So w	Najświętszego Imienia Maryi
13 N	24 NIEDZIELA ZWYKŁA Św. Jana Chryzostoma, biskupa i doktora Kościoła. Bł. Franciszka Drzewieckiego prezbitera i męczennika błogosławionego z grona 108 polskich męczenników II wojny światowej. Archidiecezjalne Dożynki Nabożeństwo Fatimskie.
14 Pn Ś	PODWYŻSZENIE KRZYŻA ŚWIĘTEGO Przypominamy o tradycji odnawiania i ozdabiania krzyży, również tych przydrożnych. 71. urodziny Papieża Leona XIV
15 Wt W	Najświętszej Maryi Panny Bolesnej
16 Śr W	Świętych męczenników Korneliusza, papieża, i Cypriana, biskupa
17 Cz w	Św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego, biskupa prezbitera i męczennika z grona 108 polskich 13 rocznica święceń biskupich kardynała Konrada Krajewskiego; 87. rocznica napaści Związku Radzieckiego na Polskę, Msza św. w katedrze g.12.00.
18 Pt Ś	ŚW. STANISŁAWA KOSTKI, ZAKONNIKA PATRONA POLSKI I MŁODZIEŻY (Msza św. odpustowa w archikatedrze)
19 So w	Św. Januarego, biskupa i męczennika
20 N	25 NIEDZIELA ZWYKŁA; BRACIA KAPUCYNI ZAPRASZAJĄ NA MISJE ŚWIĘTE 27.09-4.10.2026. 60. Dzień Środków Społecznego Przekazu jest obchodzony pod hasłem „Chronić ludzkie głosy i twarze”; Świętych męczenników Andrzeja Kim Taegon, prezbitera, Pawła Chong Hasang i Towarzyszy
21 Pn Ś	ŚW. MATEUSZA, APOSTOŁA I EWANGELISTY, Jonasza proroka; Międzynarodowy Dzień Pokoju proklamowany przez Zgrom. Ogólne ONZ w 1981 roku
22 Wt	Bł. Bernardyny Marii Jabłońskiej zakonnicy. Pierwszy dzień jesieni
23 Śr W	Św. Pio z Pietrelciny, prezbitera Bł. Józefa Stanka prezbitera i męczennika błogosławionego z grona 108 polskich męczenników II wojny światowej.
24 Cz	Znalezienia ciała Św. Klary z Asyżu
25 Pt	Bł. Władysława z Gielniowa
26 So w	Świętych męczenników Kosmy i Damiana. Świętych męczenników Wawrzyńca Ruiz i Towarzyszy
27 N	26 NIEDZIELA ZWYKŁA; ROZPOCZĘCIE MISJI ŚWIĘTYCH W PARAFII; Festyn Parafialny od 14.00 do 17.30; Św. Wincentego à Paulo, prezbitera. Dzień Podziemnego Państwa Polskiego, 47. Światowy Dzień Turystyki
28 Pn W	Św. Wacława, męczennika; MISJE ŚWIĘTE; Barucha Proroka; 48. rocznica śmierci Papieża Jana Pawła I; Koronka na ulicach miast świata, godz. 15.00, spotykamy się na rogu Jana Pawła II i Pabianickiej
29 Wt Ś	ŚWIĘTYCH ARCHANIOŁÓW MICHAŁA, GABRIELA I RAFAŁA MISJE ŚWIĘTE Racheli żony Jakuba; 112. Światowy Dzień Migranta i Uchodźcy
30 Śr W	Św. Hieronima, prezbitera i doktora Kościoła. MISJE ŚWIĘTE

PAŹDZIERNIK

1 Cz W	Św. Teresy od Dzieciątka Jezus, dziewicy i doktora Kościoła. MISJE ŚWIĘTE. I czwartek miesiąca.
2 Pt W	Świętych Aniołów Stróżów. MISJE ŚWIĘTE. I piątek miesiąca
3 So	MISJE ŚWIĘTE. Nabożeństwo Transitus, upamiętniające moment śmierci świętego Franciszka; Św. Franciszka Borgiasza, prezbitera. I sobota miesiąca.
4 N	27 NIEDZIELA ZWYKŁA; ODPUST PARAFIALNY św. Franciszka z Asyżu; ZAKOŃCZENIE MISJI ŚWIĘTYCH. Niedziela miesięcznej adoracji NS
5 Pn W	Św. Faustyny Kowalskiej, dziewicy Uroczystości kuczci Św. Faustyny Kowalskiej, dziewicy – Patronki Łodzi; bł. Alberta Marwelliego;
6 Wt w	Św. Brunona, prezbitera
7 Śr W	Najświętszej Maryi Panny Różańcowej; 85-ta rocznica aresztowania 164 kapłanów diecezji Łódzkiej podczas okupacji niemieckiej.
8 Cz	Św. Pelagii, męczennicy; 30 rocz. śmierci ks. Wincentego Drzewieckiego (1996) – wieloletniego wikariusza w naszej parafii w latach 1967-1996
9 Pt w	Św. Jana Leonardiego, prezbitera Św. męczenników; Dionizego, biskupa i Towarzyszy, Św. Abrahama, patriarchy; bł. Wincentego Kadłubka; Św. Jana Henryka Newmana, prezbitera i doktora Kościoła
10 So	Pielgrzymka Kół Żywego Różańca do Sanktuarium MB Łaskiej, Bł. Angeli Truszkowskiej.
11 N	28 NIEDZIELA ZWYKŁA. XXVI Dzień Papieski pod hasłem: „Św. Jan Paweł II. Uczeń-misjonarz”. Zbiórka ofiar do puszek na Fundację „Dzieło Nowego Tysiąclecia”; Św. Jana XXIII, papieża
12 Pn w	Bł. Jana Beyzyma, prezbitera
13 Wt W	Bł. Honorata Koźmińskiego, prezbitera; Nabożeństwo Fatimskie
14 Śr w	Św. Małgorzaty Marii Alacoque, dziewicy; Św. Teresy od Jezusa z Avila, dziewicy i doktora Kościoła; Św. Kaliksta I, papieża i męczennika; Dzień Edukacji Narodowej
15 Cz Ś	ROČNICA POŚWIĘCENIA KOŚCIOŁA KATE-DRALNEGO; Dzień Dziecka Utraconego
16 Pt W	Św. Jadwigi Śląskie; 48 rocznica wyboru Jana Pawła II na Stolicę Piotrową
17 So W	Św. Ignacego Antiocheńskiego, biskupa i męczennika; Międzynarodowy Dzień Walki z Ubóstwem
18 N	29 NIEDZIELA ZWYKŁA. Niedziela Misyjna. Początek Tygodnia Misyjnego Św. Łukasza, Ewangelisty.
19 Pn w	Bł. Jerzego Popiełuszki - 42. Rocznicę śmierci, Św. Pawła od Krzyża, prezbitera; Dzień Pamięci Duchownych Niezłomnych; Druga rocznica święceń biskupich bp Piotra Kleszcza i bpa Zbigniewa Wołkowicza Świętych męczenników Jana de Brebeuf, Izaaka Jougessa, prezbiterów, i Towarzyszy
20 Wt W	Św. Jana Kantego, prezbitera
21 Śr	Św. Urszuli dziewicy i męcz. , bł. Jakuba Strzemię, Biskupa; 59 rocz. śmierci bpa Kazimierza Tomczaka (1967)
22 Cz W	Św. Jana Pawła II, papieża; 78. rocznica śmierci Śl. Bożego Augusta Hlonda (1948)
23 Pt w	Św. Jana Kapistrana, prezbitera. Św. Józefa Bilczewskiego, biskupa
24 So w	Św. Antoniego Marii Clareta, biskupa, Bł. Jana Wojciecha Balickiego
25 N	30 NIEDZIELA ZWYKŁA; Uroczystość rocznicy poświęcenia kościoła własnego;
26 Pn	Bł. Celiny Borzęckiej, zakonnicy
27 Wt	Św. Sabiny, Wincentego, Chrestyna, męczenników 31. rocznica śmierci bpa Jana Wawrzyńca Kulika (1995);
28 Śr Ś	ŚWIĘTYCH APOSTOŁÓW SZYMONA I JUDY TADEUSZA
29 Cz	Bł. Michała Rua, prezbitera
30 Pt	Bł. Dominika Collins, zakonnika i męczennika
31 So	Św. Anioła z Acri prezbitera; Noc Świętych w bazylice archikatedralnej, godz. 19.15

U = Uroczystość | Ś = Święto | W = Wspomnienie obowiązkowe | w = Wspomnienia dowolne

Rodzice – pierwsi świadkowie wiary

Małe gesty, które uczą wiary i umacniają więzi

AGNIESZKA GRABARCZYK-MAKSYM



FOT. MAGNIFIC

Wiara dziecka nie zaczyna się w kościele ani na lekcji religii. Zaczyna się w domu – w codziennych rozmowach, gestach, sposobie odnoszenia się do siebie i w tym, co dziecko obserwuje każdego dnia. To właśnie rodzina jest pierwszym miejscem, w którym dziecko poznaje świat, uczy się relacji z drugim człowiekiem, doświadcza miłości, przebaczenia i zaufania. To również w rodzinie może po raz pierwszy usłyszeć o Bogu i odkrywać, że wiara nie jest jedynie zbiorem zasad, ale relacją z Kimś, kto jest obecny w naszym życiu.

Dziecko obserwuje znacznie więcej, niż nam się wydaje. Widzi, jak rodzice reagują na trudności, jak rozmawiają ze sobą, czy potrafią sobie przebaczać, jak traktują osoby starsze, słabsze czy potrzebujące pomocy. Widzi również, czy w chwilach niepokoju potrafimy powiedzieć: „zaufajmy Bogu”, czy potrafimy się wspólnie modlić i dziękować za dobro, którego doświadczamy. W ten sposób codzienne życie rodziny staje się pierwszą i najważniejszą katechezą.

Nie oznacza to jednak, że rodzice mają być idealni. **Dzieci nie potrzebują doskonałych rodziców – potrzebują autentycznych.** Czasem pięknym świadectwem wiary może być zwyczajne „przepraszam”, gdy popełnimy błąd, albo „pomódlmy się za niego”, kiedy ktoś nas zranił. Może nim być wspólna modlitwa przed snem, znak krzyża przed podróżą, rozmowa o tym, za co jesteśmy wdzięczni, czy zatrzymanie się na chwilę, by zauważyć potrzeby drugiego człowieka.

Formacja wiary w rodzinie nie musi więc oznaczać wielkich przedsięwzięć. Często zaczyna się od małych codziennych gestów i od rozmowy. Dziecko, które może swobodnie zapytać o Boga, cierpienie, sens modlitwy czy obecność zła,

uczy się, że wiara nie boi się pytań. Przeciwnie – pytania mogą być początkiem duchowego dojrzewania.

Warto również pamiętać, że wiary nie da się przekazać wyłącznie słowami. Możemy nauczyć dziecko modlitw, przygotować je do sakramentów i opowiedzieć mu wiele historii biblijnych, ale najważniejszym przekazem pozostaje nasze życie. Jeśli dziecko widzi, że rodzice sami szukają Boga, potrafią Mu zaufać i wracają do Niego także wtedy, gdy jest trudno, otrzymuje coś znacznie cenniejszego niż same informacje – otrzymuje świadectwo.

Rodzina jest miejscem, w którym **nie tylko dzieci uczą się wiary**. Rodzice wychowują dzieci, ale jednocześnie sami każdego dnia uczą się cierpliwości, miłości, przebaczenia i zaufania. Dzieci również mogą być dla rodziców przypomnieniem o tym, co najważniejsze. Ich proste pytania potrafią zatrzymać dorosłego człowieka i skłonić go do refleksji nad własną wiarą.

Dlatego warto czasem zadać sobie pytanie nie tylko: „Którą modlitwę dzisiaj powtórzymy?”, ale również: **„Co nasze dzieci widzą w nas?”**. Czy widzą w nas rodziców, którzy pamiętają o Bogu także wtedy, gdy życie nie układa się po ich myśli? Którzy potrafią dziękować, przebaczać i prosić o pomoc? Czy wiedzą, że mogą przyjść do nas ze swoimi pytaniami i że razem możemy szukać odpowiedzi?

Bycie świadkiem wiary nie oznacza posiadania odpowiedzi na każde pytanie. Oznacza raczej pokazanie własnym życiem, że Bóg jest Kimś, komu można zaufać oraz tworzenia domu, w którym wiara była nie tylko mówieniem o Bogu, ale przede wszystkim próbą życia z Nim każdego dnia. ■



Rycerz Niewidzialnej Zbroi

Odkryj, jak mały Franciszek zamienił żelazne miecze na najpotężniejszą zbroję świata!

Kochane Dzieci, zanim św. Franciszek, został świętym zakonnikiem, był bogatym chłopcem z Asyżu, który bardzo chciał być sławnym rycerzem w lśniącej zbroi. Gdy tata kupił mu drogiego konia oraz zbroję, Franciszek był zachwycony. Włożył ciężki hełm, przypiął miecz i w 1202 r. wyruszył na wojnę między Asyżem a Perugią. Przygoda ta zakończyła się dla niego niepowodzeniem i niewolą. Podczas rocznego pobytu w więzieniu Franciszek osłabł i popadł w długą chorobę. Jednak dalej podążał za swoimi marzeniami i w 1205 roku został pasowany na rycerza, czyli uzyskał ostrogi rycerskie i znów wyruszył na prawdziwą wojnę do Apulii, prowadzoną między Fryderykiem II a papieżem. Bóg zatrzymał go jednak w drodze. W mieście Spoleto, gdy zasnął na odpoczynek miał tajemniczy, proroczy sen, w którym Pan Bóg zapytał go: „Komu lepiej służyć: Panu Bogu w niebie czy słudze na ziemi?” Franciszek zrozumiał, że ziemskie metale i wojny nie są dla niego. Powrócił do domu, do Asyżu i postanowił zamienić swoje bogate ubranie

na niewidzialną zbroję Bożą. Od tego czasu sam chodząc w żebraczym ubraniu uczył jak ta szata staje się Niewidzialną Zbroją Ducha Świętego. Zobaczcie jak na co dzień wyglądała ta niewidzialna zbroja św. Franciszka:

Pas Prawdy: Prawdziwy rycerz nigdy nie kłamie, Franciszek zaczął żyć w całkowitej prawdzie, był szczery wobec każdego. Mocno zapięty Pas Prawdy dawał mu wielką siłę.

Pancerz Sprawiedliwości: zamiast żelaznego napierśnika, Franciszek założył na serce Pancerz Sprawiedliwości, który chronił jego serce przed złością i zazdrością. Kochał wszystkich ludzi, zwierzęta, a słońce nazwał swoim bratem.

Sandały Pokoju: Franciszek zdjął ciężkie rycerskie buty, a założył proste Sandały Pokoju. Chodził w nich od wioski do wioski i witał wszystkich pięknym zawołaniem: „Pokój i Dobro”. Sandały Pokoju prowadziły go tam, gdzie mógł komuś pomóc, pocieszyć, albo podać rękę.

Tarcza Wiary: kiedy ludzie śmiali się z Franciszka, że oddał wszystkie swoje bogactwa, on podnosił swoją Tarczę

Wiary, którą odbijał wszelkie złośliwe słowa. Podniesiona Tarcza Wiary dawała mu pewność, że Bóg go kocha i nigdy nie zostawi go samego.

Hełm Zbawienia: chronił wszystkie myśli Franciszka. Nawet, gdy było mu zimno, kiedy był głodny lub chory, w jego głowie gościła tylko jedna myśl: „Nie jestem słaby, jestem dzieckiem Bożym, Pan Bóg mnie kocha, zbawi mnie i czeka na mnie w niebie.”

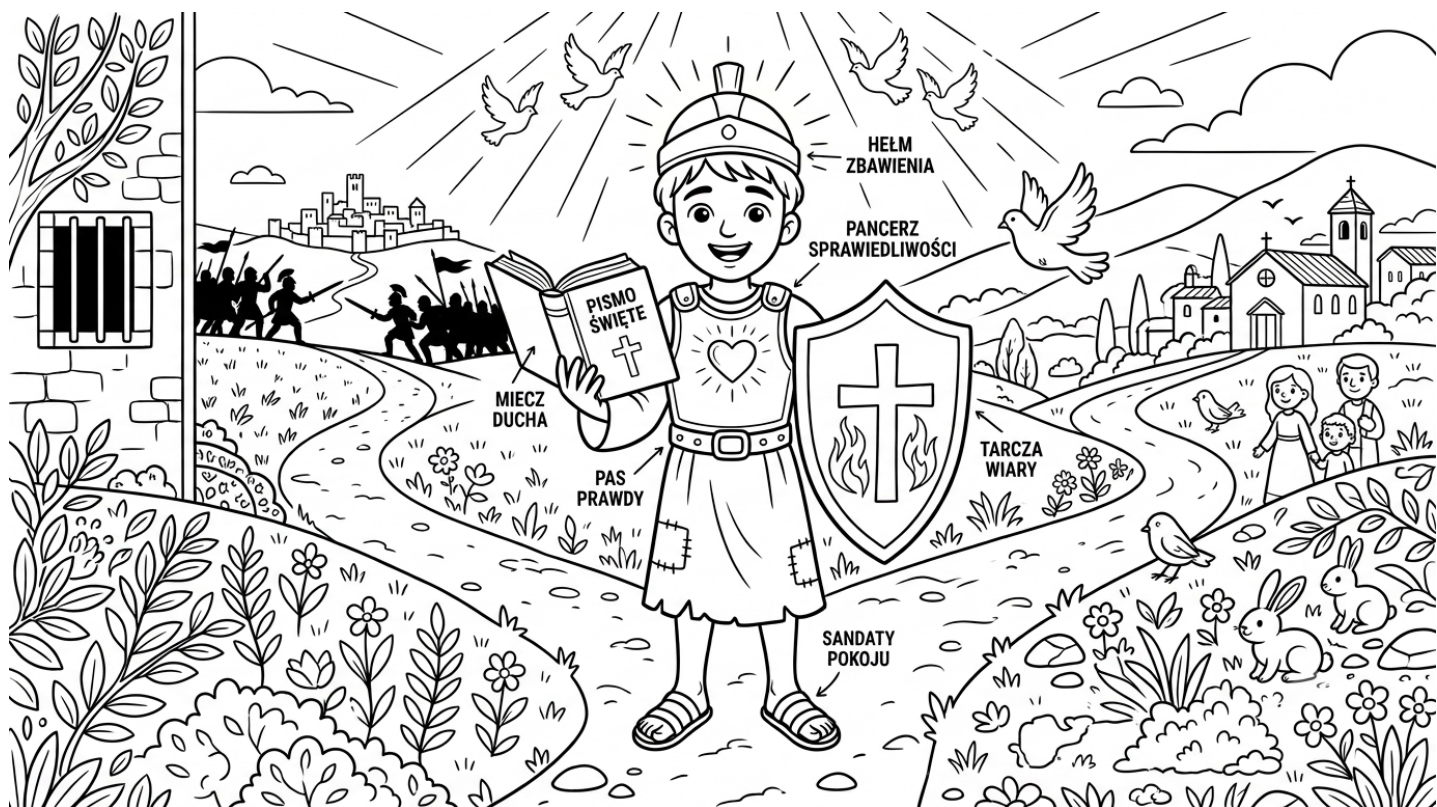
Miecz Ducha – to najwspanialsza broń. Miecz Ducha to Słowo Boże. To broń, która nikomu nie robi krzywdy. Tym mieczem jest Ewangelia, którą Franciszek czytał codziennie. Zamiast walczyć z ludźmi przemocą, siłą słowa Bożego potrafił pogodzić nawet największych wrogów! W codziennym życiu mieczem Ducha są też dobre słowa: przepraszam, proszę, kocham cię oraz modlitwa.

I tak młody chłopak, który chciał być zwykłym żołnierzem, stał się najwspanialszym, radosnym Rycerzem Ducha Świętego, którego znamy do dzisiaj.



ZADANIE DLA CIEBIE

Pokoloruj zbroję i podpisz wszystkie jej elementy!



Zdrowe życie

Odporność na widelcu

O odporności najczęściej przypominamy sobie wtedy, gdy zaczyna się sezon jesienno-infekcyjny. Faktem jest, że pewne produkty i modele żywieniowe silniej oddziałują na układ immunologiczny niż inne, jednak powinniśmy o odporność dbać cały rok, a nie “na ostatnią chwilę”.

AGNIESZKA GRABARCZYK-MAKSYM
(DIETETYK KLINICZNY, PSYCHODIETETYK)

DIETA PRZECIWZAPALNA

Model żywienia, który brzmi skomplikowanie, a tymczasem to po prostu zbiór wytycznych opartych na zasadach zdrowego żywienia, z uwzględnieniem produktów bogatych w związki bioaktywne, które mogą wspierać organizm w ograniczaniu procesów zapalnych. W diecie o działaniu przeciwzapalnym warto szczególnie uwzględniać: owoce jagodowe (jagody, borówki, jeżyny, maliny); kurkuma (zawiera kurkuminę, której działanie przeciwzapalne jest przedmiotem licznych badań; piperyna zawarta w czarnym pieprzu może zwiększać jej biodostępność, dlatego warto łączyć kurkumę ze szczyptą pieprzu); imbir; czosnek; zielone warzywa kapustne i liściaste (szpinak, jarmuż, brokuły); owoce i warzywa zawierające witaminę C.

“C” JAK ... PAPRYKA?

Jak myślimy o witaminie C, to naturalnie skojarzenie biegnie ku cytrynie. Tymczasem cytryny zawierają jej stosunkowo niewiele - ok. 50 mg witaminy C na 100 g cytryny.

Dużo więcej witaminy C na 100 g produktu zawierają:

- Papryka żółta (ok. 180 mg),
- Czarna porzeczka (ok. 180 mg),
- Papryka czerwona (ok. 130 mg),
- Brokuły (ok. 90 mg),
- Kiwi (ok. 80 mg),

a także wiele innych produktów, takich jak jarmuż, brukselka, truskawki czy pomarańcze.

ODPORNÓŚĆ TO NIE TYLKO DIETA

Odpowiednia ilość i jakość snu punkt, który wydaje się być banalem, jednak jest kluczowy dla funkcjonowania odporności. W



FOT. WWW.MAGNIFIC.COM

końcu każdy chyba słyszał, że “najlepszym lekarstwem na chorobę jest sen”.

Regularna aktywność fizyczna: nawet jeśli za oknem robi się już chłodniej, to warto iść chociaż na spacer lub wykonać proste ćwiczenia w domu. **Nie ma złej pogody, są złe ubrania.**

Ograniczanie przewlekłego stresu: punkt dla wielu osób trudny do realizacji, gdyż każdy z nas mierzy się z różnymi wyzwaniami żywiołymi. Warto jednak zadbać o sposoby radzenia sobie ze stresem i regulowania emocji, jeśli nie jesteśmy w stanie wyeliminować stresorów.

Regularna profilaktyka i badania: dzięki nim możemy odpowiednio wcześniej wychwycić nieprawidłowości i w razie potrzeby zareagować. Niektóre niedobory i problemy zdrowotne mogą wpływać na prawidłowe funkcjonowanie układu odpornościowego. Zamiast samodzielnie sięgać po kolejne suplementy z przypadku, zróbmy przegląd zdrowia, a w razie potrzeby sięgnijmy po pomoc specjalisty. Odporność budujemy nie jednym wyjątkowym posiłkiem, **ale setkami małych wyborów powtarzanych każdego dnia przez cały rok.** Warto jednak sięgać po różnorodne produkty bogate w związki bioaktywne, wykorzystywać w codziennej diecie sezonowe, różnokolorowe warzywa i owoce, dbać o ruch, sen i regularnie sprawdzać stan zdrowia.

Trwajmy w zdrowiu!



Energia: 390 kcal
Białka: 12,4 g | Tłuszcze: 5,6 g
Węglowodany: 79 g | Błonnik: 13,5 g

Przepis

Szybki antyoksydacyjny smoothie bowl z owoców jagodowych

SKŁADNIKI

- Kefir naturalny - 200 g (0,8 szklanki)
- Mrożone lub świeże jagody - 60 g (3 łyżki)
- Mrożone lub świeże maliny - 60 g (1 garść)
- Mrożone lub świeże porzeczki - 60 g (3 łyżki)
- Banan - 60 g (0,5 sztuki)
- Świeże borówki amerykańskie - 50 g (1 garść)
- Płatki kukurydziane bez cukru - 30 g

Kefir, jagody, maliny, porzeczki i banana zblenduj na gładką masę. Przelej powstały koktajl do miski i dodaj umyte borówki oraz płatki kukurydziane. Całość wymieszaj i zjedz łyżką.

MISJE ŚWIĘTE I ODPUST

OBCHODY 800-LECIA
ŚMIERCI ŚW. FRANCISZKA

Od 27.09 do 04.10
zapraszamy na **MISJE ŚWIĘTE**.



Misje poprowadzą bracia Kapucyni
z Krakowa: **br. Michał Stec**
i **br. Grzegorz Dziedzic**.



27.09

o godz. **13.00** Msza św. dla dzieci.

Po mszy św. od 14.00 do 17.30

FESTYN PARAFIALNY



03.10

wieczorem –

NABOŻEŃSTWO TRANSITUS,
upamiętniające moment
śmierci świętego Franciszka.



04.10

– **ODPUST PARAFIALNY**

suma o godzinie **13.00**

w 800-lecie śmierci św. Franciszka z Asyżu



Parafia
Św. Franciszka z Asyżu
w ŁÓDZI

Ul. Przyszkole 2, 93-549. Łódź - Ruda

franciszek.org.pl

ParafiaSwFranciszka